

vadným přijetím faktury, která obsahuje doložku, že plnění se má v určitém místě a že v tomto místě též žaloba z obchodu toho podána býti může.

V. Poplatky.

Pokud o námitce nepřislušnosti zvláštní nález vyneseno býti musí (řízení ústní a písemné), podlehá tento, nepřevyšuje-li cena sporného předmětu bez vedlejších povinností 50 zl., pevnému poplatku 1 zl., ve všech ostatních případech 2 zl. 50 kr. Tento poplatek zapravuje se v kolcích (p. s. 103 popl. z.)

Fundus instructus.

I. Pojem.

Fundus instructus nazývá se příslušenství nemovitého statku, kteréž tvoří všechny věci, jež ku provozování řádného hospodářství jsou nutny a které ku stálému užívání statku slouží, tak že s věcí tvoří celek, neztrácejíce při tom své samostatnosti. O. o. z. nazývá příslušenstvím to, co s věcí trvale je spojeno, a stanoví, že sem náleží nejenom přírůstek věci, pokud oddělen nebyl, nýbrž i všechny vedlejší věci, bez nichž nelze věci hlavní užívat, aneb které zákon aneb vlastník ku stálé potřebě hlavní věci určil (§ 294 o. o. z.). Aby pak toto všeobecné ustanovení vysvětlil, dodává zákon dále, že tráva, stromy, ovoce i všechny jiné věci, které ze země povstávají, zůstávají tak dlouho statkem nemovitým, pokud od půdy nebyly odděleny; že ryby v rybníku a divoká zvěř v lese stává se movitým statkem, teprve když se ryby vyloví a zvěř chytne nebo zabije (§ 295 o. o. z.), že dále považují se obilí, dříví, píce a všechny jiné vnesené svršky, jako dobytek, nástroje a nářadí potud za věci nemovité, pokud jich je potřebí ku řádnému provozování hospodářství (§ 296 o. o. z.). Tato ustanovení vysvětliti dlužno z úmyslu zákonodávce, aby řádné provozování hospodářství nebylo ohrožováno a rušeno, neboť vše co jako příslušenství ku věci hlavní náleží, následuje osud věci hlavní. Počet dobytka musí býti v poměru s píčí, která na statku vyrůstá, píce pak a stelivo v poměru ku dobytku, jehož ku vzdělávání pozemků nevyhnutelně je třeba. Pokud se týče nástrojů a nářadí, tu rozhodují po většině místní a kulturní poměry. Vznikne-li pochybnost, nutno požádati o dobrozdání hospodářského znalce. Ku příslušenství statku nenáleží věci, které slouží osobní potřebě držitelově a nikoliv potřebě statku (roz. ze dne 21. ledna 1877 č. 6389). Pokud užívá se pojmu fundus instructus i při staveních, ač to případným není, nutno zmíniti se o předpisu §u 297 o. o. z., dle kterého počítají se ku věcem nemovitým i takové, které na zemi postaveny jsou za tím účelem, aby tam stále zůstaly, jako domy a jiné budovy s vrstvou vzduchu v kolmé čáře nad nimi, dále nejenom to, co v zemi nebo ve zdi upevněno, přinýtováno a hřebem přibito jako kotle na vaření piva, pánve na pálení, kořalky a zazděné skříně, nýbrž i takové věci, které ku stálé potřebě jistého celku jsou určeny jako ku př. studničná vědra, provazy, řetězy, nářadí hasičská a j.

II. Právní důsledky.

Pro příslušenství platí tytéž zásady, které platí pro věc, k níž tato náleží (§ 457 o. o. z.). Příslušenství nemovitosti může pouze s nemovitostí společně býti předmětem exekuce a proto také vztahuje se na ně i exekuční odhad; po případě musí býti fundus instructus z úřední povinnosti sepsán a spolu vydražen (§ 3 zák. ze dne 10. června 1887 č. 74 ř. z. a dvor. dekr. ze dne 7. dubna 1826 sb. z. s. č. 2178). Těchto před-

pisů nutno bez výjimky užívati ve všech případech (roz. ze dne 15. února 1888 č. 1831 čas. »Ger. Zeit.« č. 35). Ustanovení o sekvestraci plodů ještě nesdělených (§ 320 s. ř.) nebyla nikterak změněna § 3 jmen. zák. ze dne 10. června 1887 č. 74 ř. z. (roz. ze dne 24. dubna 1888 č. 4550 časop. »Ger. Zeit.« č. 28, a ze dne 17. září 1889 č. 9279 časop. »Ger. Zeit.« 1890 č. 7). O tom jsou-li svrchky příslušenstvím čili nic, má se rozhodnouti při výkonu zájmu (roz. ze dne 10. července 1889 č. 7882 časop. »Ger. Halle« č. 43); byla-li věc teprve dodatečně ustanovena za příslušenství dle § 294 o. o. z., netýká se to práv již dříve nabytých (roz. ze dne 2. října 1888 č. 11696 časop. »Ger. Zeit.« č. 4 z r. 1889). Výslech znalců o tom, co je příslušenstvím v určitém případě, jest dle zákona dovolen; sekvestor statku jest oprávněn, domáhati se toho, aby fundus instructus z mobilární exekuce byl vyloučen (roz. ze dne 13. ledna 1891 č. 166 časop. »Ger. Zeit.« č. 10).

III. Ustanovení zvláštní.

1. Za fundus instructus dolů pokládají se všechna zvířata, stroje, nástroje, nářadí, jež ku provozování dolování jsou ustanoveny, dále všechny zásoby, všechny rudy a hutní výrobky, pokud nejsou ku prodeji určeny (§ 121 hor. z.). Též na příslušenství dolů nelze vésti samostatnou exekuci (§ 121 hor. z.).

2. Za fundus instructus železnice pokládá se material, kterým zařizuje a udržuje se dráha, pokud již do místního obvodu dráhy byl přinesen, aneb ku provozování dopravy náleží a to nejen material, jenž s drahou pevně je spojen aneb ku stálé její potřebě je ustanoven, nýbrž vůbec všechen material, jenž ku dopravě slouží. Zástavní práva nemohou býti nabyta ku jednotlivým částem dráhy, kteréž dle práva jednotný celek tvoří. Avšak s tím, že dráha pokládá se za jednotný knihovní celek, nestojí v odporu, jestliže jednotlivé její části jsou v děleném vlastnictví nebo ve spoluvlastnictví, nebo jestliže na jednotlivých částech její jiná práva, jimiž výkon vlastnictví se omezuje, jako pozemkové služebnosti, práva nájemní s účinkem práv věcných zřízena jsou. (Zákon ze dne 19. května 1874 č. 70 ř. z. § 5). Nařízení ze dne 19. září 1886 č. 144 ř. z. ustanovuje ve čl. I.: Dopravní prostředky cizích drah, které provozují veřejnou dopravu osob neb zboží, jsou od onoho okamžiku, kdy ku dopravě byly odevzdány, až do jich vyloučení vyjmuty ze zájmu v tom území, pro něž toto nařízení platí, pokud ovšem i v cizím státě totiž osvobození je zaručeno.

IV. Poplatky.

Při převodech nemovitých věcí, se kterými zároveň i fundus instructus na kupce přechází, musí se dle stálé praxe správního soudního dvoru i z tohoto příslušenství zapraviti poplatek jako z převodu nemovitosti tak ku př. prodá-li se s hotelem i celé zařízení (prádlo, náčiní atd.), aneb prodají-li se s továrnou i stroje, rekvisity, nástroje a jiné svrchky. Při vyměňování poplatku je pro otázky, zdali předměty určité za fundus instructus se mají pokládati, rozhodnou doba, v níž právní jednání bylo učiněno (§ 44 popl. z.) (nál. spr. s. dv. ze dne 19. října 1892 č. 3125 časop. »Jur. Bl.« ze dne 19. října 1892, a ze dne 10. prosince 1884 č. 2711 časop. »Jur. Bl.« ze dne 10. pros. 1884). Poněvadž pak t. zv. radikované živnosti (t. j. živnosti s nemovitostí spojené) tvoří podstatnou část domu i jeho hodnoty, nesmí z pravidla od něho býti odděleny (dvor. dekr. ze dne 12. července 1793, sb. z. svazek 3, str. 58 a pokládají se dle

§ 298 o. o. z. za věci nemovité. Z té příčiny považovati dlužno všechny věci a náradí, které majitel radikované živnosti lékárnické za nutné byl označil, za příslušenství této živnosti, jakožto věci hlavní dle § 294 o. o. z., poněvadž tyto věci ku stálé potřebě této hlavní věci jsou určeny. Z toho následuje, že všechny věci, které byl vlastník radikované živnosti prohlásil za nutné při provozování této živnosti, musí se pokládati za příslušenství, a jest při převodu věci hlavní vyměřiti i z nich poplatek, který se vyměřuje z převodu nemovitostí (nál. ze dne 24. září 1889 č. 3106 časop. »Jur. Bl.« ze dne 24. září 1889).

Giro (indossace).

I. Pojem.

Girem (indossací) rozumíme na směnku připojené písemné převedení práv ze směnky na jiného (čl. 9 sm. ř.). Převodce sluje girant (indossovatel), ten na něhož se práva ze směnky převádějí giratář (indossatář). Giro musí se psáti na směnku, její kopii nebo na list se směnkou nebo přepisem její spojený (alonge čl. 11. sm. ř.). Práva směnečná mohou nejen indossací, nýbrž i cessí, odevzdáním dědickým a vůbec každým jiným ku převodu vlastnictví způsobným způsobem býti převedena a též lze na základě směnky takovým způsobem nabyté vydati rozkaz platební, pokud to dle § 5 sm. říz. není na pováženou (č. 42 k. jud.).

II. Druhy.

Dle obsahu rozeznává se

1. indossace vlastní a indossace in procura. Při vlastní indossaci přecházejí veškerá práva ze směnky na indossatáře (čl. 10 sm. ř.), který stává se vlastníkem směnky. Při procura indossaci nepřevádí naproti tomu girant vlastnictví ku směnce, nýbrž zmocňuje giratáře jen ku vybrání sumy směnečné, ku protestu, ku žalobě o zaplacení a ku další indossaci in procura (čl. 17 sm. ř.)

2. Dle vnější formy je indossace buď úplná nebo neúplná. Úplná indossace obsahuje prohlášení, jež obsahuje převedení práv ze směnky, dále jméno indossanta a indossatáře. Chybí-li jméno indossatáře je indossace neúplnou. Jest však platnou i tehda, když indossovatel jen své jméno nebo svoji firmu na rubu směnky, kopie nebo přívěsku napíše; to jest tak zv. blanco-indossace (čl. 12 sm. ř.). Každý majitel směnky je oprávněn blanco-indossace vyplniti; může však směnku i bez tohoto vyplnění dále indossovati (čl. 13 sm. ř.). Vyplněná indossace nestane se blanco indossací, když se přeškrtně projev převodní, podpis girantův však se nechá státi (nál. nejv. s. ze dne 21. ledna 1873 č. 36 rep. nál.). Sporno, může-li blanco-indossatář směnku na jinou osobu dále převáděti, aniž by svoje giro připojil. Prakse nejvyššího soudu není v té věci jednotná.

III. Právní účinky.

Girem přecházejí veškerá práva ze směnky na indossatáře zejména i právo směnku dále indossovati. I na vydatele, trasata, akceptanta nebo některého z dřívějších indossovatelů lze směnku platně indossovati, a tito ji mohou zase dále převésti (čl. 10 sm. ř.). Rovněž práva exekuční z pravoplatného platebního rozkazu na základě směnky dobytého přecházejí na indossatáře (roz. nejv. s. ze dne 1. prosince 1886 č. 13733 sb. »Czelechowski« č. 461) a rovněž na vydatele směnku vyplativšího (roz. nejv. s. ze dne 20. března 1887 č. 3629, ze dne 2. října 1889 č. 11419 sb. »Czelechowski« č. 474, 546 a j.). Indossatář stane se